

# Obsah

Poděkování .....	7
Předmluva .....	9
KAPITOLA 1	
<b>Úvod</b> .....	13
Slepé zrcadlo vypravuje .....	13
Studenti se učí neobvyklé věci .....	14
Na scéně se objevují kameny .....	14
Panenko z rýžové slámy .....	15
O co v těchto příkladech jde a co z nich plyne? .....	15
Jak chápeme symboly a jak s nimi pracujeme? .....	16
Předměty jako symboly v jiných terapeutických směrech .....	19
KAPITOLA 2	
<b>Materiál pro práci se symboly</b> .....	21
Co se může stát symbolem? .....	21
Jaké druhy symbolů známe? .....	21
„Kufr symbolů“ – kritéria pro hledání vhodných předmětů .....	22
Z čeho se skládá naše sbírka? .....	23
Kolik materiálu potřebujeme a jak si ho uspořádat? .....	29
KAPITOLA 3	
<b>Práce se symboly v individuální terapii</b> .....	32
První fáze: Úvod do práce se symboly .....	32

Druhá fáze: Výběr podle standardních zadání nebo bez předem dané tematiky .....	33
Třetí fáze: Tvorba symbolů – z předmětů se stávají symboly .....	34
Čtvrtá fáze: Sestavení „obrazu“ .....	37
Pátá fáze: Symboly hovoří .....	38
Šestá fáze: Prožívání a porozumění .....	44

#### KAPITOLA 4

<b>Pracovní zadání</b> .....	48
Jednoduchá zadání s malým počtem symbolů .....	48
Obraz rodiny .....	48
Genogram .....	49
Sociální atom .....	50
Spirála .....	52
Sebeobraz .....	53
Zpracování aktuálních problémů .....	55
Vyhledky do budoucna .....	58
Práce bez předlohy – rychlá cesta k nevědomí .....	58

#### KAPITOLA 5

<b>Terapeutické techniky</b> .....	60
Volné rozvíjení obrazu .....	60
Asociace .....	62
Výměna rolí .....	64
Změny ve struktuře obrazu .....	70
Odklizení obrazů .....	73
Zaměření na jediné téma (focusing) .....	73
Vyprávění příběhu .....	74
Redukce na hlavní téma .....	75

#### KAPITOLA 6

<b>Další varianty práce se symboly</b> .....	77
Práce s psychosomatickými pacienty: Čtyřstupňový program zaměřený na zlepšení schopnosti introspekce a schopnosti asociovat (Příspěvek Gunduly Römer) .....	78
Vývoj malého tučňáka: Práce se symboly u schizofrenního pacienta (Příspěvek Berndta Behrendta) .....	80

## KAPITOLA 7

<b>Kazuistiky – popis procesu</b> .....	94
Černá labuť a černý pavouk .....	94
Cikánčina rada: Symbol jako vnitřní rádce (technika: výměna rolí) .	107
Moudrost masky: ozřejmění latence s pomocí symbolů – technika výměny rolí .....	112
Mohu si přece něco přát i sama pro sebe – rozvoj nového sebeobrazu na základě genogramu .....	114
Příběh malé ještěrky <sup>14</sup> .....	124

## KAPITOLA 8

<b>Práce se symboly v párové terapii</b> .....	131
Vznik a rozvoj naší koncepce .....	131
Pracovní fáze .....	132
Pracovní zadání při párové terapii .....	137
Symboly v terapii páru – terapeutické techniky .....	144
Příklady z praxe .....	146

## KAPITOLA 9

<b>Symboly při práci s rodinou</b> .....	181
Pracovní fáze .....	181
Zadání pro práci s rodinami .....	182

## KAPITOLA 10

<b>Práce se symboly ve skupinové terapii</b> .....	187
Jak chápeme skupinovou terapii? .....	187
Symboly jako nový prvek ve skupinové práci? .....	188
Symboly v různých fázích skupinového procesu .....	188

## KAPITOLA 11

<b>Závěrečné úvahy – využití symbolů v terapii</b> .....	193
<b>Literatura</b> .....	197